

GAZZE'DE BİLGİKIRIMI RAPORU

Yeni rapor, Gazze'deki öğrenci katliamlarını ve Filistin yükseköğretimini ayakta tutan kolektif direnci belgeliyor.

30 Haziran 2026

<https://friendsofpalunis.org/new-report-documents-scholasticide-in-gaza-and-the-collective-resilience-sustaining-palestinian-higher-education/>

LONDRA, 22 Haziran 2026 – Filistin Üniversiteleri Dostları, Gazze'deki yükseköğretim sektörünün sistematik olarak yok edilmesini ve Filistin üniversitelerinin, öğrencilerinin ve akademisyenlerinin soykırım ortamında öğretim, öğrenim ve araştırmayı sürdürme çabalarını belgeleyen önemli yeni bir çok disiplinli rapor yayınladı.

Gazze'de Akademisyen Katliamı: Filistin Yüksek Öğretiminin Sistematik Yok Edilmesi ve Kolektif Direncin Devamı adlı kitap, Filistin, İngiltere, Kuzey Amerika ve Güney Afrika'dan eğitim, hukuk ve tarih alanlarında önde gelen akademisyenlerin katkılarını bir araya getiriyor; bu akademisyenler arasında Gazze üniversitelerinden isimler de yer alıyor.

Chandni Desai, Omar Shweiki, Abdel Razzaq Takriti ve Leon Tikly tarafından hazırlanan rapor, Ekim 2023'ten bu yana Gazze üniversitelerinin hedef alınmasını inceliyor, bunu Filistin eğitime yönelik daha uzun bir sömürgeci saldırı tarihine yerleştiriyor ve Filistin yükseköğretimini savunmak için acil uluslararası eylem çağrısında bulunuyor.

Gazze'de Öğrenci Katliamı: Filistin Yüksek Öğretiminin Sistematik Yok Edilmesi ve Kolektif Direnişin Devamı

Haziran 2026

Yeni Rapor

Raporun temel bulgusu, İsrail'in Ekim 2023'ten bu yana Gazze'nin yükseköğretim sektörünü soykırımın kurucu bir boyutu olarak sistematik bir şekilde yok ettiği yönündedir. Bu yıkımı "*skolastidis*" olarak adlandırıyor : Filistin kurumlarına, altyapısına, personeline, arşivlerine ve Filistin toplumunun nesiller boyunca kendini yeniden ürettiği entelektüel ve kültürel yaşamına yönelik yerleşimci-sömürgeci bir saldırı.

Raporun da belirttiği gibi, eğitim katliamı tesadüfi bir hasar değildir. Bu, Filistin kolektif yaşamının, kimliğinin ve gelecek inşasının temeli olan eğitimi hedef alan kasıtlı bir yok etme ve silme stratejisidir.

Bu raporun hazırlanması, Gazze'nin yükseköğretim sektörünün sistematik olarak yok edilmesinin (öğrenci katliamı) soykırıma tesadüfi bir olay olmadığını, aksine soykırımın kurucu bir unsuru olduğunu ve 1948 Soykırım Sözleşmesi uyarınca

soykırım niyetinin doğrudan kanıtı teşkil ettiğini tartışmasız bir şekilde ortaya koymuştur.

— *Dr. Chandni Desai, Yardımcı Doçent, Toronto Üniversitesi*

Çeşitli kaynaklara dayanan rapor, Gazze'nin tüm yükseköğretim sisteminin neredeyse tamamen yok edildiğini ortaya koyuyor. Ekim 2023'ten bu yana, tanınmış 19 kurumun tamamı sistematik olarak hedef alındı. Gazze'deki tüm üniversite kampüsleri ağır hasar gördü veya tamamen yıkıldı; üniversite kolejleri ve ortaokullar ise ağır hasar görerek kullanılamaz hale geldi.

İnsan kaybı yıkıcı oldu. Ekim 2023'ten bu yana 1.372'den fazla üniversite öğrencisi ve arşivciler de dahil olmak üzere 246 akademisyen ve üniversite personeli öldürüldü. Ölenler arasında Gazze İslam Üniversitesi'nden Profesör Sufyan Tayeh ve Profesör Muhammed Eid Shabir ile Uygulamalı Bilimler Üniversitesi Koleji'nden Profesör Said Al-Zibda da dahil olmak üzere üç üniversite rektörü ve dokuz fakülte dekanı bulunuyor.

Gazze'deki akademik camia da kitlesel yerinden edilme, yaralanma, hapis ve öğretim, araştırma ve mesleki gelişim için gerekli maddi koşulların yok edilmesi gibi sorunlarla karşı karşıya kaldı.

Filistin halkı, bir asırdan fazla süredir sistematik bir eğitim saldırısı olan skolastide maruz kalmıştır. Bu iğrenç suç, artık Gazze Soykırımının temel bir bileşeni haline gelmiştir. Daha önce hiçbir zaman bir eğitim sisteminin tamamını yok etmeye yönelik böylesine topyekûn bir girişime tanık olmamıştık.

— *Dr. Abdel Razzaq Takriti, Tarih Doçenti ve Arap-Amerikan Eğitim Vakfı Arap Çalışmaları Kürsüsü Başkanı, Rice Üniversitesi*

Ekim 2023'ten bu yana yaşanan yıkımın ölçeği ve yoğunluğu emsalsiz olsa da, rapor Filistin'deki okul katliamının çok daha uzun bir tarihin parçası olarak anlaşılması gerektiğini savunuyor.

Rapor, Filistin'de İngiliz sömürge yönetimi ve Nakba'dan işgale, parçalanmaya ve kuşatmaya kadar uzanan, yüzyıllık bir süreç olan eğitim katliamını ele alıyor. Bu bağlamda rapor, eğitime yönelik saldırıların Filistin'in toplumsal yeniden üretimini, ulusal kalkınmasını ve kendi kaderini tayin etme hakkını nasıl uzun zamandır baltaladığını gösteriyor.

Yıkım karşısında kolektif direnç

Rapor, yıkımı belgelemekle kalmayıp, Gazze'nin akademik camiasının olağanüstü kolektif direncini de vurguluyor. Yıkımın boyutuna rağmen, öğretim ve araştırma, öğretim üyeleri, öğrenciler ve personelin kararlı çabalarıyla sürdürüldü. Rapor, Gazze'deki üç kâr amacı gütmeyen üniversitenin başkanlarının resmi yetkisiyle kurulan Gazze Üniversiteleri Acil Durum Komitesi'nin (ECUG) ve Taawon ile Filistin Eğitim ve Yüksek

Öğretim Bakanlığı ortaklığında kurulan ve on binlerce öğrenciyi desteklemeye devam eden [ISNAD programının çalışmalarını belgeliyor.](#)

Bu çabalar, Gazze'deki üniversitelerin hâlâ yaşayan kurumlar olduğunu göstermektedir: hasar görmüş ve yer değiştirmiş olsalar da, yok olmamışlardır.

Rapor, akıl almaz koşullar altında eğitimi sürdürmeye devam eden Filistinli akademisyenlerin, öğrencilerin ve kurumların olağanüstü direncini vurgulamaktadır. Belgeleme, hesap verebilirlik, adalet ve Filistin yükseköğretiminin korunması ve yeniden inşası için hayati önem taşımaktadır.

— Dr. Ahmed Abu Shabaan, El-Azhar Üniversitesi Tarım ve Veterinerlik Fakültesi Dekanı, Gazze

Uluslararası eylem çağrısı

Rapor ayrıca, okul katliamlarına yönelik uluslararası tepkiyi de inceliyor ve Filistin yükseköğretimine verilen desteğin, yıkımın boyutuna kıyasla orantısız derecede düşük kaldığını savunuyor.

Bu çağrı, üniversiteleri ve akademik kurumları, akademik ve öğretim üyesi derneklerini ve sendikalarını, uluslararası yardım kuruluşlarını ve sivil toplum örgütlerini, hükümetleri, Avrupa Birliği'ni ve UNESCO'yu, bilim insanı katliamını soykırımın bir boyutu olarak resmen tanımaya, Gazze'deki mevcut üniversiteleri desteklemeye, Filistin kurumlarına önemli kaynaklar ayırmaya, yükseköğretimi insani bir öncelik olarak ele almaya ve küresel akademik hayata tam katılımlarını garanti etmeye çağırıyor.

Rapor, Gazze'nin yükseköğretim sektörünün yeniden yapılandırılması ve geliştirilmesinin Filistinliler için değil, yalnızca Filistin yükseköğretim kurumlarının kendileriyle ve *onlar aracılığıyla* gerçekleştirilebileceği sonucuna varmaktadır . Kendi kaderini tayin etme ve özgürleşme ilkelerine dayanan Filistin sektör liderliği ve sahipliği, **sektörle olan tüm etkileşimlere rehberlik etmelidir.**

Rapor, Filistin üniversitelerinin uluslararası yardım önceliklerinde kronik olarak ihmal edildiğini, bunun da AB, ulusal hükümetler ve uluslararası akademi tarafından Ukrayna yükseköğretimine sağlanan desteğin büyüklüğüyle tam bir tezat oluşturduğunu vurguluyor. Gazze'deki yükseköğretimin ve ona bağlı her sektörün geleceği için, Gazze üniversitelerinin sürdürülmesi ve yeniden inşası amacıyla acil, doğrudan kurumsal destek ve ortaklıklar çağrısında bulunuyor.

— Dr. Helen Murray, Araştırma Görevlisi, Politika Enstitüsü, King's College London

Bu rapor, İsrail'in Gazze'deki yükseköğretim sistemini sistematik olarak yok etmesinin ve Filistinli akademisyenlerin ve öğrencilerin bu katliam karşısındaki kolektif direnişinin çok ihtiyaç duyulan bir kaydını sunmaktadır. Gazze'deki

Üniversiteler Acil Durum Komitesi'nin talep ettiği acil yardımı sağlaması için uluslararası topluma bir çağrı niteliğindedir.

— Prof. Leon Tikly, Bristol Üniversitesi Eğitim Profesörü; UNESCO Adil ve Sürdürülebilir Gelecekler için Bilgi ve Araştırmayı Dönüştürme Kürsüsü Başkanı

Daha Fazla Bilgi

Rapor

[Gazze'de Öğrenci Katliamı: Filistin Yüksek Öğretiminin Sistemik Yok Edilmesi ve Kolektif Direnişin Devamı](#)

Rapor Editörleri

Chandni Desai (Toronto Üniversitesi), Omar Shweiki (Filistin Üniversiteleri Dostları), Abdel Razzaq Takriti (Rice Üniversitesi) ve Leon Tikly (Bristol Üniversitesi).

Raporun Yazarları

Ahmed Abu Shaban (Gazze El-Ezher Üniversitesi), Sarah Ali (Cambridge Üniversitesi), Chandni Desai (Toronto Üniversitesi), Ahmed Kamal Junina (El Aksa Üniversitesi), Mazen Masri (Londra Üniversitesi City St George's), Helen Murray (Londra King's College), Pauline Rose (Cambridge Üniversitesi), Omar Shweiki (Filistin Üniversiteleri Dostları), Nimer Sultany (Londra SOAS Üniversitesi), Abdel Razzaq Takriti (Rice Üniversitesi), Leon Tikly (Bristol Üniversitesi) ve Salim Vally (Johannesburg Üniversitesi).

Filistin Üniversitelerinin Dostları

<https://friendsofpalunis.org>

Filistin Üniversiteleri Dostları, sistematik saldırılarla karşı karşıya kalan Filistin yükseköğretim kurumlarıyla Birleşik Krallık ve uluslararası düzeyde akademik dayanışma, ortaklık ve bilgi alışverişi kurmayı amaçlamaktadır. Filistinli akademisyenlerin ve öğrencilerin direncini desteklemek, uluslararası iş birliğini güçlendirmek ve Filistin'de eğitimin geleceği için özgürlük, eşitlik ve adalet ilkelerini savunmak için çalışıyoruz.

Basınla ilgili sorular, röportaj talepleri veya daha fazla bilgi için lütfen iletişime geçin:

Heba Hayek

İletişim ve Burs Programı Sorumlusu

heba@friendsofpalunis.org